

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 187)

z dnia 20 czerwca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 187)

20 czerwca 2013 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinię Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk nr 1414) w zakresie:

- 1) części budżetowej 14 – Rzecznik Praw Dziecka,
 - dochody i wydatki,
- 2) części budżetowej 31 – Praca,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 3) części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) dotacje celowe,
 - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 4) części budżetowej 63 – Rodzina,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) dotacje celowe,
 - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6, 25, 27, 28, 34, 38, 39, 53 i 58,
- 6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
 - a) 852 – Pomoc społeczna,
 - dochody i wydatki,
 - dotacje celowe,
 - b) 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej,
 - dochody i wydatki,
 - dotacje celowe,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 7) państwowych funduszy celowych:
 - a) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - b) Funduszu Emerytur Pomostowych,
 - c) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - d) Funduszu Pracy,
 - e) Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 8) części budżetowej 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych,
 - a) dochody i wydatki,

- b) dotacje celowe,
- c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- 9) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 30,
- 10) części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
– dochody i wydatki,
- 11) państwowych funduszy celowych:
 - a) Funduszu Administracyjnego (KRUS),
 - b) Funduszu Emerytalno-Rentowego (KRUS),
 - c) Funduszu Prewencji i Rehabilitacji (KRUS),
- 12) części budżetowej 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
– dochody i wydatki,
- 13) państwowych funduszy celowych:
 - a) Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
 - b) Funduszu Emerytur Pomostowych,
- 14) państwowej osoby prawnej – Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek P. Męcina** sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz **Elżbieta Seredyn** podsekretarz stanu w MPiPS wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Marek Michalak** rzecznik praw dziecka, **Jacek Szczerbiński** dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny oraz **Waldemar Długołęcki** dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli, **Andrzej Bida** dyrektor generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wraz ze współpracownikami, **Janina Pszczółkowska** zastępca prezesa oraz **Daniel Zahorenko** zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz ze współpracownikami, **Jacek Brzeziński** zastępca prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Mirosława Boryczka** członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Nowak**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk**, **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Mariusz Pawełczyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Wojciech Białończyk**, **Łukasz Kasiak**, **Adam Niewęglowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji, witam wszystkich. Stwierdzam kworum. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. z druku sejmowego nr 1414 w zakresie właściwych części budżetowych. Czy są pytania lub uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Wobec niezgłoszenia uwag do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

W imieniu pań i panów posłów chcę przywitać na posiedzeniu Komisji przedstawicieli naczelnych organów administracji państwowej oraz urzędów i instytucji państwowych. Chcę przywitać panią Hannę Majszczyk, podsekretarza w Ministerstwie Finansów, panią Elżbietę Seredyn, podsekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, panią Mirosławę Boryczkę, członka zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, panią Janinę Pszczółkowską, zastępcę prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, pana Andrzeja Bidę, dyrektora generalnego Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, pana Marka Michalaka, rzecznika praw dziecka, pana Jacka Brzezińskiego, zastępcę prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pana Daniela Zahorenko, zastępcę prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wraz z osobami, które państwu towarzyszą.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. O przedstawienie opinii Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w częściach budżetowych – 14, 31, 44, 63, 83, 85, funduszy celowych: Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, części 54, 83, 72, 73, funduszy celowych – Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytur Pomostowych, państwowej osoby prawnej – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie właściwości, które zostały rozpatrzone przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny, proszę pana posła Sławomira Piechotę. Koreferat w imieniu Komisji Finansów Publicznych wygłosi pani poseł Maria Zuba.

Ustaliliśmy wspólnie z przedstawicielami Najwyższej Izby Kontroli, których witam również na tym posiedzeniu, że przedstawimy opinię Komisji, jako że jest jedna do wszystkich części budżetowych, potem będzie koreferat Komisji Finansów Publicznych a następnie opinia przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, po czym nastąpi seria pytań i odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowych oraz dyskusja. Taką propozycję przedstawiam. Czy są jakieś uwagi? Nie słyszę. A zatem proponuję ... przepraszam na chwilę.

W imieniu posłów chcę przywitać pana ministra Jacka Męcinę, który przybył na posiedzenie czyli resort pracy jest w pełnym składzie.

Bardzo proszę, pan poseł Sławomir Piechota.

Poseł Sławomir Piechota (PO) – spoza składu Komisji:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, Komisja Polityki Społecznej i Rodziny na posiedzeniu w dniu 18 czerwca b.r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli.

Analizowaliśmy i rozpatrywaliśmy sprawozdanie dotyczące tych działów, o których przed chwilą powiedziała pani przewodnicząca Skowrońska. Do wszystkich tych działów Komisja Polityki Społecznej i Rodziny wyraża pozytywną opinię w zakresie wykonania budżetu państwa w 2012 r., przy czym – do znacznej części rozpatrywanych działów budżetowych – Komisja tę pozytywną opinię sformułowała jednomyślnie, bez sprzeciwów. Dotyczyło to w szczególności wykonania budżetu Rzecznika Praw Dziecka, wykonania budżetu Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, całości budżetu dotyczącego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych a więc zarówno Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i Funduszu Emerytur Pomostowych oraz Funduszu Rezerwy Demograficznej, także budżetu jednostki prawnej – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Podobnie w zakresie budżetu realizowanego przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Komisja pozytywnie zaopiniowała także realizację budżetu dotyczącą programów wieloletnich w zakresie pomocy państwa w dożywianiu, Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy.

Natomiast spór i kontrowersje dotyczyły w szczególności Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W odniesieniu do Funduszu Pracy NIK przedstawiła opinię pozytywną, natomiast w odniesieniu do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych była opinia z zastrzeżeniami, ale także pozytywna.

To tyle co do stanowiska Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję panu przewodniczącemu Sławomirowi Piechocie. Proszę o wygłoszenie koreferatu w imieniu Komisji Finansów Publicznych do owych części budżetowych panią poseł Marię Zubę.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni goście. Jak powiedział pan przewodniczący Piechota, część wykonania budżetu opiniowanego przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny była przyjęta przy sprzeciwie. Sprzeciw ten dotyczył również części budżetowej 32 – Praca, części budżetowej 44 – Zabezpieczenie społeczne, części budżetowej 63 – Rodzina.

Szanowni państwo, pozwolę sobie wskazać na elementy wynikające ze sprawozdania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz ze sprawozdania NIK, na które Komisja Finansów Publicznych powinna szczególnie zwrócić szczególną uwagę.

Tak się składa, że po raz kolejny resort w roku 2012 nie dołożył należytej staranności przy opracowywaniu planu finansowego w części budżetowej 31. W ciągu roku plan był sto czterdzieści sześć razy zmieniany i został zwiększony o prawie 19%, przy czym te zwiększenia nie były spowodowane czynnikami, których nie można było przewidzieć w okresie przygotowywania tego planu.

W roku 2012 zaledwie w 78% zostały wykorzystane środki na realizację projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Tu pozwolę sobie odwołać się do roku 2011. NIK już wtedy wskazywał na zbyt niski poziom wykorzystania środków unijnych. Tymczasem w roku 2012 ten poziom jeszcze się obniżył o 7%.

Pragnę również zwrócić uwagę, że w roku 2012 chyba rekordowo, gdyż o 85 osób wzrosło zatrudnienie w tym obszarze. To fakt, że 40 osób zostało przejętych z racji przejęcia zadań wynikających z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, niemniej jednak pozostała część nowo zatrudnionych uzasadniano faktem, że był realizowany program w zakresie przygotowania i obsługi w związku ze sprawowaniem przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r. Pragnę zauważyć, że to przewodnictwo skończyło się w 2011 r., natomiast my rozpatrujemy budżet za rok 2012. Stąd też nasuwa się taka myśl, aby pani minister zechciała nam nakreślić, jaka będzie polityka rządu, jeśli chodzi o ten wysoki wzrost zatrudnienia.

W 2012 r. minister zawarł sto dziewięćdziesiąt umów cywilnoprawnych ze swoimi pracownikami. Rodzi się pytanie, czy te opracowania nie powinny być wykonywane w ramach obowiązków służbowych? Zresztą taką refleksję wyraża również Najwyższa Izba Kontroli, przy czym wyjaśnienia, jakie złożyło w tym zakresie ministerstwo, nie odpowiadają w pełni zasadności takich działań.

W Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej występują także takie zjawiska, że – z jednej strony – z pieniędzy podatnika szkoleni są pracownicy a z drugiej strony – różnego rodzaju opracowania są zlecane w tym właśnie zakresie na zewnątrz. To wskazuje, że nie dokonywana jest analiza gospodarnego wydatkowania środków publicznych. Ponadto, jak wynika z badań przeprowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli, zakres podpisywanych umów nie jest precyzyjnie określany. W efekcie trudno wyegzekwować od podmiotu, z którym podpisano umowę, dokładnego rozliczenia zadań.

Sprzeciw został zgłoszony również wobec wykonania budżetu Funduszu Pracy. Otóż, panie i panowie posłowie, minister finansów z Funduszu Pracy uczynił sobie skarbonkę przy galopującym bezrobociu. Na koniec 2012 r. stan konta Funduszu Pracy wyniósł ponad 7.300.000 tys. złotych i był wyższy od stanu na koniec 2011 r. prawie o 28%. Ten fundusz został utworzony, aby można było z niego czerpać środki na wspieranie rynku pracy i tworzenie nowych miejsc pracy. Roczne przychody tego funduszu wyniosły 11.000.000 tys. złotych a wydatkowano tylko 9.600.000 tys. złotych po to, aby można było środki te odłożyć na koncie na lokatach, w wyniku których do funduszu wpłynęło 269.700 tys. złotych. Zachodzi pytanie, czy w dobie kryzysu przy galopującym wzroście bezrobocia, kiedy środki te zgodnie ze statutowym i ustawowym zakresem działania funduszu powinny być wydatkowane na przeciwdziałanie bezrobociu, powinny być lokowane są na kontach bankowych? Przypomnę, że w roku 2012 bezrobocie wzrosło o 154 tys. osób, to jest o 7,8%, i przekroczyło ogólną liczbę 2 mln 136 tys. osób.

Podobną sytuację zauważamy w Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Przychody rosną w ciągu roku o ponad 30% w stosunku do planu, wydatki wykonywane są w 426% planu ustawy budżetowej, z czego zaledwie 124.000 tys. złotych na zadania ustawowe, natomiast 952.120 tys. złotych zostało zwróconych do Funduszu Pracy. Przy czym środki te zostały przekazane na Fundusz Pracy w odpowiednim terminie tak, aby można było z nich również, lokując je na lokatach, uzyskać dodatkowy przychód w wysokości ponad 97.000 tys. złotych. I kolejne pytanie, które się rodzi na tę okoliczność. Kiedy padają kolejne zakłady pracy, kiedy przedsiębiorcy i pracownicy borykają się w zakładach pracy, zarządzający funduszem podejmują decyzję, aby te środki lokować na kontach i z tego tytułu odnotowywać kolejne wpływy z tytułu odsetek.

Kolejna część, która była przegłosowana ze sprzeciwem, to część budżetowa 44 – Zabezpieczenie społeczne. O tych samych problemach rozmawialiśmy rok temu i mówiliśmy o tym, że jeżeli są ogłaszane przetargi, jeżeli są podpisywane umowy, to wszystkie

te procedury powinny być realizowane w sposób jawny według jasno określonych kryteriów. Tymczasem w przypadku zabezpieczeń społecznych odnotowywane są przypadki, że przetargi są ogłaszane mimo zaleceń-rekomendacji Urzędu Zamówień Publicznych bez określenia i bez uwzględnienia tych zaleceń-rekomendacji. Z tymi zaleceniami-rekomendacjami pani minister się zapoznała, jak wynika z dokumentów. Mimo to zignorowała je i pozostawiła jako nieobowiązujące ten resort.

Mając na względzie te wszystkie uchybienia i uwagi składane również przez Najwyższą Izbę Kontroli, wnoszę, aby Komisja Finansów Publicznych negatywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w tych częściach.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł, zawarła pani w ostatnich słowach koreferatu wniosek a zatem ten wniosek musi być złożony na piśmie. Będzie rozpatrywany wtedy, kiedy będziemy przygotowali opinię dla Sejmu. W regule regulaminowej wniosek musi być złożony na piśmie. Traktujemy, że pani zasygnalizowała swoje uwagi jako poseł koreferent do przedstawianych części budżetowych.

Teraz proszę przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli o przekazanie nam opinii dotyczących badania sprawozdań z wykonania budżetu w tych częściach, w których dzisiaj procedujemy. Proszę panów dyrektorów o przedstawienie się i zaznaczenie, której części dotyczy opinia.

Dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli Jacek Szczerbiński:

Pani przewodnicząca, panie posłanki, panowie posłowie, szanowni państwo. Mam przyjemność zaprezentowania ocen wykonania budżetu w roku 2012, które Najwyższa Izba Kontroli sformułowała w toku kontroli wykonania budżetu państwa. Pani poseł Zuba w swoim referacie przedstawiła część uwag i ustaleń Najwyższej Izby Kontroli dokonanych w toku naszego postępowania, więc w dużym skrócie, zachowując kolejność dzisiejszego postępowania, jak zrozumiałem wypowiedź pani przewodniczącej, w jednym bloku do wszystkich części postaram się w skrócie przedstawić oceny przez nas sformułowane.

W części 14 – Rzecznik Praw Dziecka, pozytywnie bez zastrzeżeń oceniliśmy wykonanie budżetu państwa.

W części 31 – Praca, również wykonanie budżetu oceniliśmy pozytywnie. Stwierdzone uchybienia nie miały wpływu na realizację tego budżetu.

W części 44 – Zabezpieczenie społeczne, nasza ocena jest również pozytywna, jednak – jak już mówiła pani poseł – obniżają ją naruszenie zasad jawności i uczciwej konkurencji w przypadku programu operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich oraz Programu na rzecz aktywności osób starszych. Polegało to na tym, że wybranym organizacjom pozarządowym, które nie zakwalifikowały się w konkursie ofert, przyznano dotacje na podstawie późniejszej oceny, tzw. oceny strategicznej pana ministra, której zasady podano do publicznej wiadomości dopiero po zakończeniu przyjmowania ofert. Ponadto do publicznej wiadomości podana została lista tylko części organizacji, które na tej podstawie uzyskały dofinansowanie. Stwierdziliśmy ponadto nieprawidłowości w zakupie rozszerzeń funkcjonalności dwóch systemów informatycznych, o czym powiem za chwilę, bo dotyczyło to również części 63.

Pozytywnie z zastrzeżeniami oceniliśmy część 63 – Rodzina. Ze środków tej części oraz części 44 – Zabezpieczenie społeczne sfinansowano zakup rozszerzenia funkcjonalności dwóch systemów informatycznych. Długotrwałość postępowań w sprawie wykupu majątkowych praw autorskich finansowanych z części 44 spowodowała konieczność zlecenia z wolnej ręki zamiast w trybie konkurencyjnym wykonania usługi rozszerzenia funkcjonalności systemów, czyli twórcy systemów zlecono rozszerzenie funkcjonalności a także serwisowanie i administrowanie systemami. Tak, jak w wypadku postępowań finansowanych w części 44 stwierdziliśmy, że przy tych zamówieniach nie stosowano wytycznych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

W części 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6, 25, 27, 28, 34, 38, 39, 53 i 58 NIK w odniesieniu do wszystkich pozycji rezerw celowych stwierdziła, że utworzono je zgodnie z art. 140 ustawy o finansach publicznych. Nie zgłoszono uwag do rozdysponowania

rezerw, zmiany przeznaczenia i tworzenia nowych rezerw. Wnioski dysponentów analizowane były rzetelnie pod względem ich zgodności z przeznaczeniem danej rezerwy. Przy ich rozpatrywaniu brano pod uwagę zaawansowanie realizacji planu finansowego dysponenta. Decyzje ministra finansów w tych sprawach wydawane były zgodnie z obowiązującymi przepisami i bez zbędnej zwłoki.

NIK nie formułowała łącznej oceny wykonania budżetu w działach 852 i 853. Wyniki kontroli są sumą szesnastu jednostkowych kontroli wojewody i każdy wojewoda otrzymał odrębną ocenę wykonania budżetu, w których były brane pod uwagę również wyniki dotyczące realizacji zadań z działu 852 oraz 853.

W dziale 852 –Pomoc społeczna osiągnięto dochody w kwocie 208.000 tys. złotych, wyższe od zaplanowanych o 55% i wyższe od zrealizowanych w 2011 r. o 11%. Przyczyną było głównie uzyskanie wyższych wpływów z tytułu zwróconych zaliczek alimentacyjnych i nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, ale także zwrotu dotacji pobranych w nadmiernej wysokości. Problemem w realizacji dochodów są zaległości w ich egzekwowaniu. Na koniec 2012 r. wyniosły one ponad 4.600.000 tys. złotych i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 31 %. Główną przyczyną jest niska efektywność działań windykacyjnych jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do dłużników, a także bezskuteczność samych postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez komorników. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdziliśmy w gminach i ośrodkach pomocy społecznej w siedmiu województwach. Wydatki w tym dziale wyniosły 13.800.000 tys. złotych. W ani jednym z szesnastu województw nie zostały zrealizowane w 100% . Przedział wynosił między 96,7% a niespełna 99%. Na koniec 2012 r. w tym dziale nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, nie stwierdziliśmy nieprawidłowości, natomiast stwierdziliśmy uzyskanie nieplanowanych dochodów w wysokości 1500 tys. złotych. Planowane wydatki w kwocie 76.200 tys. złotych zostały zwiększone do 190.600 tys. złotych i zrealizowano je w 96,5% planu po zmianach. Zobowiązania wymagalne w tym dziale również nie wystąpiły.

Pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, oceniliśmy wykonanie planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ogólną dobrą ocenę obniża nieuwzględnienie w planie finansowym funduszu zwrotu na rachunek Funduszu Pracy niewykorzystanych środków na zadania z zakresu łagodzenia skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (było to 952.000 tys. złotych) a także dokonanie zwrotu tych środków przed zmianą planu finansowego. Szczególną uwagę Wysokiej Komisji chcę zwrócić na fakt, że przewidziany tą specjalną ustawą 1.000.000 tys. złotych przekazany z Funduszu Pracy na rzecz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych został wykorzystany przez trzy lata w bardzo niewielkim stopniu a kwota włożona na lokatę przyniosła większe odsetki niż udzielona pomoc przedsiębiorcom przez całe trzy lata.

Uwagi NIK w przypadku Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dotyczą także wysokiego stanu funduszu w minionym roku. W dniu 1 stycznia i 31 grudnia wyniósł on odpowiednio 4.800.000 tys. i 4.300.000 tys. złotych przy wydatkach, jak już mówiła pani poseł Zuba, na poziomie około 1.000.000 tys. złotych rocznie. Taki stan funduszu nie znajduje uzasadnienia z punktu widzenia obsługi finansowej zadań ustawowych, generalnie planowanie i utrzymanie tak wysokiego stanu funduszu.

Pozytywnie oceniliśmy wykonanie planu finansowego Funduszu Pracy. Zwróciliśmy jednak uwagę, jak w poprzednim przypadku, na wysoki stan funduszu na koniec 2012 r. – wyniósł on ponad 7.300.000 tys. złotych i był wyższy od stanu na koniec 2011 r. o 28%. Utrzymywanie na rachunku funduszu środków na tak wysokim poziomie przy wydatkach, które w minionym roku wyniosły 9.600.000 tys. złotych również nie znajduje – naszym zdaniem – uzasadnienia. Zauważyć należy, że w okresie od końca 2010 r. do końca 2012 r. stan funduszu wzrósł aż o 3.300.000 tys. złotych. Do tego, co mówiła pani poseł Zuba należałoby dodać, że przychody zrealizowane w wysokości 11.000.000 tys. złotych należy powiększyć o ten stan funduszu. Takimi środkami dysponuje fundusz, wydatkując około 10.000.000 tys. złotych rocznie.

Również pozytywnie oceniliśmy wykonanie planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie realizacji dochodów i nie miały wpływu na realizację planu ze względu na niewielki ich zakres. Pozytywnie oceniono też funkcjonowanie systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie operacji finansowych i gospodarczych.

W części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, NIK pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w minionym roku. NIK nie zgłasza uwag do wykorzystania środków rezerwy w pozycji 30 przeznaczonej na realizację ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956-1989. Ze środków w kwocie 600.000 tys. złotych wykorzystano 551.000 tys. złotych. Przyczyną niepełnego ich wykorzystania była mniejsza niż przewidywano liczba złożonych w urzędzie wniosków przez potencjalnych beneficjentów ustawy.

Wykonanie budżetu państwa w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, NIK oceniła pozytywnie. Pozytywnie oceniliśmy też wykonanie planów finansowych Funduszu Emerytalno-Rentowego i Funduszu Administracyjnego KRUS. Wykonanie planu finansowego Funduszu Prewencji i Rehabilitacji KRUS oceniliśmy pozytywnie, jakkolwiek z zastrzeżeniami. Przyczyną było ujawnienie nieprawidłowości w rozliczeniu dotacji dla centrów rehabilitacji rolników oraz ośrodka szkolno-rehabilitacyjnego. Dotyczyło to około 1,6% kwoty wydatkowanych środków. Zgłosiliśmy ponadto zastrzeżenia w kwestii przestrzegania zasad rachunkowości w związku z niewłaściwym nanoszeniem poprawek i korekt w dowodach księgowych Funduszu Administracyjnego oraz Funduszu Prewencji i Rehabilitacji łącznie na kwotę 17.500 tys. złotych. W związku z tym pozytywnie z zastrzeżeniami oceniliśmy funkcjonowanie systemu rachunkowości oraz mechanizmy kontroli zarządczej dotyczące operacji finansowych i gospodarczych.

W ubiegłym roku, w związku z kontrolą realizacji w latach 2010-2011 Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich, NIK negatywnie oceniła KRUS ze względu na niewdrożenie dwóch z zaplanowanych trzech systemów informatycznych mimo wydatkowania praktycznie w całości środków z pożyczki Banku Światowego na ten cel. NIK wniosła wtedy o doprowadzenie do pełnej realizacji wspomnianych zadań. KRUS miał to zrealizować ze środków własnych. Proces wdrażania miał się zakończyć w roku 2012. Uzgodniliśmy to w toku ustalania realizacji wniosków pokontrolnych z roku 2011. Stwierdzono, że termin ten nie został dotrzymany i kolejny termin wdrożenia tych systemów a jednego z nich na pewno, ustalono na początek 2014 r. Należy dodać, że pierwotnie zakładano uruchomienie wszystkich systemów do połowy 2009 r. W minionym roku realizację niezakończonych projektów finansowano głównie z Funduszu Administracyjnego. Jedynie płatności za elementy odebrane jeszcze w 2011 r. finansowano z pożyczki Banku Światowego. W 2013 r. jedynym źródłem finansowania tego zadania jest Fundusz Administracyjny a więc środki własne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, a więc o ocenę niżej oceniliśmy wykonanie w 2012 r. planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stwierdzono brak dostosowania dokumentacji opisującej przyjętą politykę zasad rachunkowości funduszu do wymogów wynikających z ustawy o rachunkowości w zakresie dotyczącym zobowiązań funduszu wobec otwartych funduszy emerytalnych. NIK z satysfakcją jednak zauważa, że prezes ZUS podjął już działania naprawcze w tym zakresie.

W 2012 r. dalszemu pogorszeniu uległa kondycja finansowa Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadczy o tym obniżenie stanu funduszu w ciągu minionego roku o ponad 2.300.000 tys. złotych mimo zaciągnięcia kredytu w wysokości 800.000 tys. złotych, użyczenia nieoprocentowanej pożyczki z budżetu państwa w wysokości 3.000.000 tys. złotych a także uzupełnienia niedoborów Funduszu Emerytalnego kwotą 2.900.000 tys. złotych ze środków Funduszu Rezerwy Demograficznej.

Zdaniem NIK, podejmowane przez zakład działania doraźne w celu utrzymania bieżącej płynności finansowej nie mogą stanowić głównej metody rozwiązania problemu deficytu Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Niepowstrzymanie powiększającej deficyt

finansów publicznych nierównowagi między dochodami i wydatkami funduszu może stanowić zagrożenie dla finansów publicznych państwa.

NIK oceniła pozytywnie wykonanie planów finansowych Funduszu Emerytur Pomostowych i Funduszu Rezerwy Demograficznej. W tym wypadku – bez zastrzeżeń.

Ogólną pozytywną ocenę wykonania planu finansowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych państwowej osoby prawnej obniżyliśmy ze względu na zaniechanie naliczenia i wyegzekwowania od ministra gospodarki odsetek za zwłokę w przekazaniu do ZUS w wymaganym terminie zaliczek na wypłatę ekwiwalentu pieniężnego dla emerytów i rencistów górniczych zlikwidowanych kopalń oraz uprawnionych osób z przedsiębiorstw górniczych.

To wszystko, pani przewodnicząca, dziękuję bardzo.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Waldemar Długolecki:

Oprócz informacji szczegółowych, które przedstawiliśmy po wykonaniu budżetu w dyskutowanych dzisiaj częściach, o czym mówił pan dyrektor Szczerbiński, w podstawowym dokumencie, w analizie wykonania budżetu państwa zawieramy rozdział poświęcony państwowym funduszom celowym. Naszym zdaniem, to zjawisko staje się pewnym problemem i ocena nie może być jednoznaczna. Nawiązuję do sprawy, o której mówiła pani poseł Zuba i dyrektor Szczerbiński. Chodzi mi o bardzo zróżnicowaną sytuację finansową poszczególnych państwowych funduszy celowych.

Z jednej strony mamy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, gdzie występuje poważny deficyt, gdzie są udzielane z budżetu państwa pożyczki, które w istocie rzeczy powinny być dotacjami. Z drugiej strony mamy Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców, gdzie mamy poważne nadwyżki. Część środków tych państwowych funduszy celowych jest, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, przekazywana ministrowi finansów w depozyt bądź w zarządzanie, co pozwala, chcę to wyraźnie podkreślić, bardzo obniżyć koszty finansowania deficytu i długu publicznego. Piszemy w naszej analizie, że tego typu finansowanie jest tańsze niż skarbowymi papierami wartościowymi o prawie pół punktu procentowego. To są bardzo poważne pieniądze. To jest dobre rozwiązanie. Zresztą to samo napisaliśmy w ubiegłym roku.

Natomiast z drugiej strony utrzymywanie sytuacji, w której znacznej części środków Funduszu Pracy nie przeznacza się na zadania określone w ustawie, tylko zużywa się na finansowanie deficytu, nie jest rozwiązaniem dobrym i stawiamy to jako problem o charakterze systemowym w analizie wykonania budżetu państwa.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

A zatem po koreferacie i po opiniach Najwyższej Izby Kontroli do części budżetowych otwieram dyskusję. Czy są pytania lub uwagi?

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani przewodnicząca, ja mam blok pytań dotyczących Funduszu Pracy. Żeby było dynamiczniej i, żeby zadający pytania się nie zmęczył, ja zapytam o Fundusz Pracy, uzyskam odpowiedź, dla mnie chwila oddechu a potem zadam pozostałe pytania. Zacznę może od funduszy celowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł, ustaliliśmy, że po rundzie pytań posłów, będą odpowiadać przedstawiciele poszczególnych części. Inną formułę przyjęliśmy.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Ale czy pani przewodnicząca pozwoli mi zadać kolejne pytanie, czy tylko raz poseł może otrzymać głos?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Udzielam, żeby posłowie zadawali pytania do wszystkich części budżetowych.

Udzielę pani poseł głosu, nie ma obawy.

Posel Elżbieta Rafalska (PiS):

Zacznę od funduszy celowych, od tego, o czym mówił przed chwilą pan dyrektor Długołęcki. Otóż Fundusz Pracy to jest taki fundusz, który wart jest grzechu, bo tam są naprawdę ładne pieniądze. Więc zaczynam wyjątkowo od Funduszu Pracy a nie od Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ten fundusz miał na koniec 2012 r. najwyższy stan środków jaki do tej pory się zdarzył – nastąpił wzrost o 3.300.000 tys. złotych a stan wyniósł 7.300.000 tys. złotych.

Panie dyrektorze, pozwolę się nie zgodzić z tym, że to jest taki zręczny mechanizm. On jest bardzo zręczny dla ministra finansów, bardzo wygodny, ja to rozumiem, natomiast zwracam uwagę, że jest to fundusz celowy. Celowy. Jego celem jest nie obniżanie deficytu, tylko łagodzenie skutków i przeciwdziałanie bezrobociu. I to jest jego cel ustawowy. Wydaje się, że tu jest rozbieżność interesów między ministrem pracy i ministrem finansów przy całym zrozumieniu sytuacji finansów państwa. Jednak pogarsza się sytuacja społeczna i rośnie bezrobocie. Co innego, gdybyśmy mieli komfortową sytuację na rynku pracy, a tak po prostu nie jest. Więc mimo wszystko środki na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu, mimo iż były o 16% wyższe, to one były wyższe niż w 2009 r. i w 2010 r.

W związku z tym mam pytanie do pana ministra. Ponieważ Fundusz Pracy (składka 2,45) to jest koszt pracy, jeszcze parę lat temu państwo mówili, że mamy bardzo wysokie koszty pracy, więc – czy minister zastanawia się nad tym, żeby zamrozić na przykład dla konkurencyjności polskiej gospodarki, składkę na Fundusz Pracy albo obniżyć ją? Czy państwo taki wariant biorą pod uwagę, skoro jest nadpłynność? Być może czasowe zawieszenie lub zmniejszenie jej byłoby zachętą do tworzenia miejsc pracy przy innych dodatkowych instrumentach?

Nadwyżkę dysponenci przekazują ministrowi finansów. Oczywiście, to dobrze, że można lokować te wolne środki a z Funduszu Pracy było około 270.000 tys. złotych. To jest ładny grosz, ale – czy minister finansów miał jakieś wzmocnienie dla swoich prospołecznych działań? To są pieniądze, które zarobił Fundusz Pracy. A okazuje się, że najpierw jest ściągana składka, potem te pieniądze leżą i zarabiają a cel funduszu nie jest realizowany.

Panie ministrze, chcę zwrócić uwagę, że była już taka sytuacja w historii Funduszu Pracy, że struktura wydatków była 50 : 50 a czasami więcej środków szło na aktywne formy. Taka struktura była strukturą oczekiwaną a w tej chwili znowu wracamy do stanu, że na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu przeznaczają się tylko 40% a na wypłatę zasiłków dużo więcej, choć wiemy, iż uprawnionych do zasiłków jest coraz mniej, bo bezrobocie nabiera cech długotrwałego bezrobocia. Jakie są państwa preferencje? Co chce osiągnąć minister finansów?

Kolejna sprawa. Czy państwo występowali o zmianę planu finansowego, wiedząc o wyższym stanie środków niż planowano na koniec roku? Czy mimo wiedzy o tych zwiększonych środkach występowali o dodatkowe środki? Ile razy występowali państwo do ministra finansów o przeznaczenie większych środków na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu?

I ostatnie pytanie. Kiedy padają zarzuty, że na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu przeznaczane są duże, wielomiliardowe, czteromiliardowe kwoty, to jak już brakuje dodatkowych argumentów, zwykle mówimy, że środki te są nieefektywne, wydajemy je byle jak. Skoro więc państwo wiedzą, że one nie są efektywnie i skutecznie wydawane na aktywne zwalczanie bezrobocia, to czy resort zamierza coś zmienić w tym zakresie? Chociażby na przykład w sposobie liczenia efektywności skuteczności tych metod, bo wydaje mi się, że zaliczenie jedno- lub dwudniowego zatrudnienia jako efektywnego działania jest tworzeniem pewnej fikcji. Chodzi o to, żebyśmy wiedzieli, jaka rzeczywiście jest efektywność tych środków. I na które metody warto zwiększać środki z Funduszu Pracy na aktywne przeciwdziałanie bezrobociu.

Proszę też o precyzyjną informację o tym, jak wygląda struktura trwałego bezrobocia w stosunku do tego bezrobocia krótkotrwałego, które daje prawo do korzystania ze świadczeń.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy są inne pytania lub uwagi? Nie słyszę. Wobec tego proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi, bo do tej części budżetowej nie ma więcej pytań. Choć może ja sobie też pozwolę zadać jedno pytanie.

Pan minister może nie mieć dzisiaj takiej informacji, o której pani poseł Rafalska w końcowej części swego wystąpienia mówiła. Chodzi mi o efektywność wykorzystania pieniędzy na walkę z bezrobociem. Mam na uwadze fakt, że zatrudnianie i wsparcie dla staży niesie za sobą potrzebę zatrudnienia stażysty na określony czas w podmiocie, który taką osobę zatrudniał. Czy państwo mają taką informację sprawozdawczą? Odpowiedź może być na piśmie. Jak długi powinien być okres zatrudnienia, aby można było mówić, że zostało efektywnie wykorzystane wsparcie? Czy to na przykład powinno być sześć miesięcy wsparcia dla podmiotu i sześć miesięcy zatrudnienia? Bo i takie projekty są. Samorządy korzystają w obecnej formule, bo zatrudniają ze wsparciem a potem, po dniu czy dwóch, człowieka nie ma a środki te nie mają służyć takiemu okresowemu wsparciu, tylko mają służyć rozwiązaniu problemu.

Jeśli pan minister ma dzisiaj taką informację to chętnie usłyszę odpowiedź, ale gdyby jej nie miał, to proszę o odpowiedź na piśmie.

A zatem proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi a potem przejdziemy do pozostałych części.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jacek Męcina:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo. Postaram się odnieść do wszystkich problemów, które zostały poruszone, ale nie wszystkie z nich dotyczyły *stricto* wykonania Funduszu Pracy. Pierwsze pytanie, takie generalne, z dużym uzasadnieniem pani poseł Rafalskiej, która doskonale zna problematykę. Wszyscy doskonale wiemy, że bezrobocia nie zlikwidujemy Funduszem Pracy. Daleki byłbym od tego, aby próbować forsować takie tezy. Fundusz Pracy musi służyć łagodzeniu ekonomicznych i społecznych skutków bezrobocia i ma służyć temu, aby niwelować pewne niedopasowania strukturalne.

Odnosząc się do planu finansowego Funduszu Pracy – chcę powiedzieć, że dwukrotnie występowałem do ministra finansów z prośbą o dodatkowe środki i te prośby zostały zrealizowane. Po pierwsze, wystąpiliśmy o 500.000 tys. złotych na aktywne instrumenty rynku pracy, po drugie – o 470.000 tys. złotych na zasiłki czyli łącznie o około 1.000.000 tys. złotych. I w tym kontekście odniosę się do tej proporcji. Najlepsza sytuacja jest wtedy, gdy więcej środków przeznaczonych jest na aktywne instrumenty niż na pasywne. Ale w tym miejscu (bo nie ma lepszego miejsca, abym to podkreślił, adresując do pani poseł, która sama jako wiceminister borykała się ze spłacaniem kredytów komercyjnych Funduszu Pracy) trzeba pamiętać, że przy drastycznym pogorszeniu się sytuacji wydatki na pasywne formy – na zasiłki i świadczenia, bardzo szybko drenują ten fundusz.

Zatem patrząc na tę proporcję 50:40, chcę podkreślić, że my całkiem niedawno podwyższyliśmy wysokość zasiłku. I mimo, że liczba uprawnionych nie przekracza 20%, to jednak jest to bardzo znaczna pozycja w wydatkach Funduszu Pracy – ponad 5.600.000 tys. złotych.

Natomiast, mówiąc o wydatkach na instrumenty aktywne, chcę powiedzieć, że w tym roku nakłady zwiększyliśmy o 17%. Po raz trzeci uruchamiamy środki dodatkowe z rezerwy ministra, biorąc pod uwagę to, że urzędy pracy mają także środki z algorytmu, które są uruchamiane. Tu się pochwalę, bo chyba po raz pierwszy w historii służb publicznych środki finansowe znalazły się na rachunkach urzędów 2 stycznia i po raz pierwszy można było uruchomić do 2/3, do 2/12 jak gdyby, tych środków. Ta interwencja była potrzebna, ponieważ widzieliśmy wyraźnie, że w pierwszym kwartale zbieraliśmy takie niechlubne żniwo zapowiadanych zwolnień grupowych. Te restrukturyzacje dawały o sobie znać.

Co do efektywności, bo to jest podstawowe pytanie, można powiedzieć, że niczym innym od roku się nie zajmuję, tylko efektywnością. Mogę powiedzieć, że mamy gotowe propozycje reformy, która idzie w tym kierunku. Trzeba poprawiać efektywność i patrzeć na to, jak efektywnie zarządzać politykami publicznymi i groszem publicznym. Pamiętając także o tym, i w tym kontekście odpowiadając po części pani przewodniczącej,

powiem, że to jest trudno postawione pytanie. W 2012 r. osiągnęliśmy wyższy wskaźnik efektywności, między innymi dyscyplinując także urzędy pracy co do sposobu wydawania środków, tak aby co najmniej co drugi stażysta znalazł zatrudnienie. Natomiast pamiętajmy, że te środki mogą być wydawane efektywniej, kiedy sytuacja na rynku pracy jest dobra i kiedy pracodawcy konkurują o miejsca stażu a mniejsza efektywność będzie wtedy, gdy to pracownicy urzędów pracy pukają do pracodawców, żeby zgodzili się przyjmując bezrobotnych na staż i jeszcze zapewnić jakąś efektywność. Więc jest tu trochę takiej relatywności. Natomiast pani poseł ma rację, potrzebne są także zmiany definicji.

Po zmianach ustawowych planujemy zmianę definicji efektywności tak, aby efekt zatrudnieniowy był zdefiniowany trzema miesiącami zatrudnienia, ale oprócz efektywności brutto zaczęliśmy także liczyć efektywność kosztową i mamy już koncepcję wskaźników efektywności, które nam posłużą do rankingowania, do tworzenia swojego rodzaju *benchmarkingów* urzędów pracy.

Dlaczego to jest takie ważne? A dlatego, że minister pracy jest tylko koordynatorem publicznych służb zatrudnienia. I, tak naprawdę, po decentralizacji publicznych służb zatrudnienia doprowadziliśmy do sytuacji, że w tej chwili funkcjonuje niezależny, samorządny poziom wojewódzkiego urzędu pracy, gdzie organem jest marszałek województwa, i niezależne i samorządne powiaty, starostwa, które tak naprawdę realizują to, co zapiszemy w ustawie. Więc pójdzie w kierunku owskaźnikowania i badania efektywności jest, według nas, jedyną formułą skuteczną, aby efektywność poprawić. Już widać efekty. W stosunku do roku 2011, do którego się odniosę, w 2012 odnotowaliśmy wzrost efektywności.

Składka na Fundusz Pracy. Doświadczenia i analizy, prowadzone badania wskazują, że 2,45 to nie jest istotna zmiana dla klina podatkowego, aby miała charakter zachęcający. Natomiast jeżeli położymy po drugiej stronie potrzeby związane z poprawą jakości kapitału ludzkiego, to wydaje mi się, że warto jednak te środki przeznaczać na podwyższanie kwalifikacji, jak również bardzo często zmianę kwalifikacji, która jest niezbędna.

Tempo rozwoju gospodarki co do struktury, co do wielkości podmiotów powoduje, że w coraz większym stopniu potrzebujemy takich instrumentów strukturalnego wsparcia, ponieważ żaden mikroprzedsiębiorca nie zainwestuje w rozwój kwalifikacji swoich pracowników. A jak ten pracownik, co daj Boże, będzie piętnaście lat pracował u tego mikropracodawcy i straci pracę, to jego zatrudnialność będzie na poziomie bardzo niewielkim, chyba że w takim samym podmiocie. A więc te instrumenty są nam potrzebne.

Rozwijamy także (to jest taki nowy element, którym chciałbym zakończyć) instrumenty odnawialne. Chcemy wracać na przykład do pożyczek częściowo umarżanych po to, aby zwiększać efektywność Funduszu Pracy, żeby on w pewnym stopniu nie tylko wspierał w tym przypadku przedsiębiorczość, ale i trochę pracował na siebie.

To tyle. Jeżeli chodzi o szczegóły i wyliczenia, to postaram się pokazać je w szerszym kontekście.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

A zatem pytania do pana ministra na temat Funduszu Pracy mamy za sobą. Teraz czekam na pytania do pozostałych części budżetowych.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Pani poseł Zuba wyczerpująco i przedstawiciel NIK dość obszernie omówili jego sytuację. Ta sytuacja co roku się powtarza, chociaż ona w pewnym sensie nie jest porównywalna, bo musimy pamiętać o tym, że w 2012 r. FUS został zasilony składkami z OFE i to kwotą znaczącą, bo to było ponad 8.000.000 tys. złotych. Moje pytanie dotyczy jednak kosztów waloryzacji, która w 2012 r. była waloryzacją kwotową. Jaka różnica by była między waloryzacją inflacyjną, tą procentową, która byłaby wtedy na 104,8 a waloryzacją kwotową przez wzrost o 82 złote?

Proszę powiedzieć, bo co roku powtarza się taka uwaga, choć nie mówił dziś pan dyrektor z NIK o funduszu rezerwowym dla ubezpieczeń rentowych i chorobowych, czy to wynika z konieczności utrzymania płynności finansowej, że państwo konsekwentnie

funduszy rezerwowych nie tworzą? Z czym się wiąże wzrost stanu zobowiązań o ponad 16% na koniec roku do kwoty ponad chyba 26.000.000 tys. złotych?

Jeżeli chodzi o ZUS, to nie uważam, żeby ilość uwag NIK była spora. Jak przyglądam się działalności otwartych funduszy emerytalnych, to wydaje mi się, że już pora, żebyśmy zaczęli trochę pracować na lepszą ocenę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, bo na tym tle nie wypada tak źle.

Odnotowuję jednak istotny wzrost liczby niezrealizowanych tytułów egzekucyjnych. Czy to jest odzwierciedlenie pogarszającej się sytuacji na rynku? Chodzi mi o składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Emerytalno-Rentowy. Ponadto były też zawirowania z wypłatą ekwiwalentów pieniężnych. To są takie ekwiwalenty jak deputat węglowy wypłacany emerytom i rencistom górniczym. Czy chodzi o to, że minister gospodarki nie przekazał państwu w odpowiednim terminie środków na ten cel?

Proszę o odniesienie się do tych uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Nie widzę innych chętnych do dyskusji. Ja pozwolę sobie poprosić pana ministra, w kontekście zawsze podnoszonego problemu dożywiania dzieci, o wskazanie, w jakiej wysokości zostały przeznaczone środki i czy samorządy zwracały się o dodatkowe wsparcie? Jak wyglądała realizacja tego wsparcia w roku 2012 ?

Sądzę, że adresatem mojego pytania jest pani minister Seredyn, ale jeśli pan minister Męcina uzna, że będzie inaczej, że sam będzie odpowiadał na wszystkie pytania, to bardzo proszę, ale ja do pani minister kieruję to pytanie.

Nie ma innych pytań do pozostałych części budżetowych? Pani poseł, nie będziemy pracować w formule, że pytanie i odpowiedź. Udzielam pani głosu i proszę przedstawić wszystkie pytania.

Posel Elżbieta Rafalska (PiS):

Ja też mam pytanie na temat programu dożywiania dzieci, na który przeznaczono 550.000 tys. złotych. Proszę powiedzieć, jakie było zaangażowanie samorządów? Czy ono jest malejące, czy uzupełniane środkami z budżetu? Jaka liczba uprawnionych do tej pory korzystała z dożywiania? Czy ta liczba maleje, czy wzrasta?

Jak zostały zrealizowane środki z pieczy zastępczej? Na ile środki wykorzystane nie odpowiadały zapotrzebowaniu składanemu przez samorządy, bo bardzo często spotykam się z tym, że samorządy jednak mówią, że piecza zastępcza drogo ich kosztuje.

Nie zostały też w pełni wykorzystane środki na funkcjonowanie domów pomocy społecznej i stąd moje zdziwienie.

W części 44 – Zabezpieczenie społeczne, odnotowano niewłaściwe wykorzystanie objętych kontrolą zakupów majątkowych praw autorskich do oprogramowania i dokumentacji systemów informatycznych. Jaka była wartość tego zamówienia, bo zastosowano tryb z wolnej ręki zamiast trybu konkurencyjnego?

Jeśli chodzi o Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, to przyznam, że ze zdziwieniem czytałam zastrzeżenia NIK, bo do tej pory rzadko się zdarzało, żeby fundusz ten miał jakieś uwagi. Nieuwzględnienie w planie finansowym zwrotu niewykorzystanych środków na antykryzysową ustawę jest bardzo zaskakujący. Chyba, że państwo mi powiedzą, że zrobili lokatę długoterminową i powstałaby konieczność przewrót terminu. Ale chyba czas obowiązywania ustawy antykryzysowej był określony i chyba to się kwalifikuje jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych, choć przykro mi to mówić. Ale jest to dosyć takie ewidentne.

Jeśli chodzi o Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, to samorządy wojewódzkie dokonywały ograniczeń w zakresie dofinansowania robót budowlanych jakichś tam obiektów, czy wydatków inwestycyjnych do rehabilitacji społecznej i zawodowej. Wydatkowano tylko 30.000 tys. złotych, choć wniosków złożono na 190.000 tys. złotych. Podobnie jest ze zlecaniem zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym. Wnioski opiewają na 33.000 tys. złotych a wykonano 10.000 tys. złotych.

Wiem, że zamrożenie wynagrodzeń jest bolesnym dla pracowników działaniem ze strony rządu i szuka się innych sposobów mobilizowania i doceniania pracowników

finansowo. Chcę zapytać ZUS, KRUS i PFRON o to, ile umów zawierali ze swoimi pracownikami, umów o dzieło, umów zleceń, które dodatkowo wykonywano poza pracą.

Proszę także, żeby KRUS odniósł się do wystawionej negatywnej opinii. Do tej pory nigdy nie zdarzyło się, żebyśmy mieli zastrzeżenia co do niedotrzymania terminu. Co spowodowało, że NIK państwa negatywnie ocenił w pewnych zakresie?

Poseł Maria Zuba (PiS):

Proszę pana ministra, aby zechciał ustosunkować się do uwag, które wcześniej zgłaszałam a dodatkowo chcę zapytać pana ministra o ocenę realizacji programu dotyczącego przemocy w rodzinie. Jak pan minister ocenia zaangażowanie samorządów w tym zakresie? W jakim stopniu realizowana jest ta ustawa przez samorządy? Według mojej oceny samorządy nie podejmują tego tematu, więc jak państwo będą chcieli rozwiązać ten problem?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Teraz proszę o udzielenie odpowiedzi, pani minister Seredyn, pan minister Męcina, były pytania do prezesa KRUS. Proszę o zabieranie głosu w kolejności.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, program dożywiania w 2012 r. Jaka była ogólna kwota? 550.000 tys. złotych z czego 350.000 tys. złotych w budżetach wojewodów. Wykorzystanych środków było 549.000 tys. złotych.

Jeśli chodzi o zaangażowanie województw, to muszę powiedzieć, że ono jest bardzo dobre. Najmniej tych środków wykorzystało województwo dolnośląskie, ale i tak plasuje się na poziomie 93%. Ogólna liczba objętych programem w 2012 r. to 1 milion 922 tysiące dzieci, to jest porównywalna liczba do roku poprzedniego czyli roku 2011, kiedy było ich troszkę więcej, ale niewiele.

Na realizację ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2012 r. przeznaczono kwotę 62.500 tys. złotych z rezerwy celowej, pozycja 53, oraz 7.800 tys. złotych z budżetu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w części 63, co razem daje kwotę 70.300 tys. złotych. Środki te były przeznaczone na: zatrudnienie asystentów w gminach (ponad tysiąc asystentów zostało zatrudnionych), funkcjonowanie koordynatorów pieczy zastępczej, szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze, poprawa standardów placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wsparcia dziennego, dofinansowanie do utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, dofinansowanie do wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Ogółem w 2012 r. wydano na realizację tej ustawy 107.500 tys. złotych.

Sekretarz stanu w MPiPS Jacek Męcina:

Krótko odniosę się do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i szerzej do ustawy antykryzysowej. Chcę powiedzieć, że 952.000 tys. złotych zostały przekazane w 2012 r., dlatego że mimo iż ustawa przestała obowiązywać 31 grudnia 2011 r., to były finansowane jeszcze zobowiązania. Natomiast podstawą ustawową był zwrot tych środków z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do Funduszu Pracy.

Efektywność ustawy antykryzysowej nie może być mierzona tylko tymi instrumentami. Tam było kilka rozwiązań (indywidualny czas pracy, elastyczny czas pracy), które razem zadziałały. Natomiast instrumenty finansowe przez zakres i uregulowanie dostępu nie były na zbyt atrakcyjne, ponieważ sytuacja na rynku pracy jednak w 2010, zwłaszcza 2011 r., uległa poprawie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Były jeszcze pytania do przedstawicieli ...

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Przepraszam, mam takie uzupełniające pytanie. Czy odsetki, które zarobiły te środki pożyczone z Funduszu Pracy, przy zwrocie były zwracane Funduszowi Pracy, czy są przychodem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych?

Sekretarz stanu w MPiPS Jacek Męcina:

Tego nie przewidywała ustawa, ustawa przewidywała zwrot w kwocie netto.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Były pytania do przedstawicieli Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W naszym posiedzeniu uczestniczą pani prezes Pszczółkowska i pan prezes Daniel Zahorenko, tylko nie wiemy, kto będzie udzielał odpowiedzi.

Zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Janina Pszczółkowska:

Ja odpowiem na pytanie dotyczące umów zleceń, natomiast pan prezes Zahorenko omówi kwestie związane z PPWOW.

Jeśli chodzi o umowy zlecenia, to Kasa – począwszy od 2008 r. – ograniczyła znacznie zawieranie umów zleceń z własnymi pracownikami. W 2012 r. zawarto takich umów sto pięćdziesiąt dziewięć i są to umowy obejmujące generalnie zakres pozapracowniczy czyli kwestie dodatkowe spoza zakresu czynności i dziewięć umów o dzieło. Umowy zawarto na kwotę około 2000 tys. złotych.

Zastępca prezesa KRUS Daniel Zahorenko:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, Poakcesyjny Program Wspierania Obszarów Wiejskich to, historycznie rzecz biorąc, rok 2003. Tak można datować początek. Przewlekłość postępowania wynika z wielu różnych czynników, między innymi z tego, że w projekt zaangażowanych było wiele instytucji – Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Bank Światowy, urzędy gminy, również Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Skutek w postaci nieosiągnięcia celów, jaki zarzucił nam NIK, polegający na tym, że nie wdrożono w terminie dwóch z trzech systemów informatycznych, to także wpływ wielu czynników, które narzucił na Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Rolniczego Bank Światowy. Między innymi ograniczenia dotyczyły kryteriów wyboru ofert. Mimo, że KRUS wnosił, żeby były inne, to jednak – na skutek interwencji i żądań Banku Światowego – kryteria wyboru ofert były w ten sposób zdefiniowane, że najważniejszym elementem była cena. Także inne uwarunkowania narzucone przez Bank Światowy, jak na przykład niska wysokość kar umownych, które zresztą praktycznie w przypadku tych dwóch niewdrożonych w terminie systemów zostały w maksymalnej wysokości na wykonawców nałożone. To także problemy z zamówieniami publicznymi skutkujące tym, że należało powtórzyć przetarg na jeden system informatyczny.

W końcu wpływ na to, że nie udało się wdrożyć w terminie systemów informatycznych, miała niska jakość dostarczanych przez wykonawców produktów a także sytuacja na przestrzeni tych kilku lat, której KRUS nie był w stanie przewidzieć, jak na przykład wdrożenie systemów związanych ze składką zdrowotną dla rolników. To miało duży wpływ na to, że nie udało się w terminie wdrożyć systemów. Niemniej jednak Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego już praktycznie wdrożyła kolejny z będących przedmiotem programu PPWOW system, system archiwum a od 1 stycznia 2014 r. (o ile nie nastąpią jakieś okoliczności, na które KRUS nie będzie miał wpływu) planujemy wdrożyć ostatni z systemów objętych Poakcesyjnym Programem Wspierania Obszarów Wiejskich.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Kolejne pytania były skierowane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Pani prezes Mirosława Boryczka. Bardzo proszę, pani prezes.

Członek Zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Mirosława Boryczka:

Jeśli chodzi o pytania, które leżą w gestii Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to były pytania pani poseł Rafalskiej, spróbuję na nie po kolei odpowiedzieć.

Po pierwsze, skutki zmiany zasad waloryzacji z procentowej na kwotową. W wyniku tej zmiany wydatki na waloryzację w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych były niższe o 592.610 tys. złotych, z czego 419.000 tys. złotych to są skutki, które zostały skonsurowane przez zmniejszenie dotacji dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad waloryzacji, ponieważ waloryzacja kwotowa spowodowała, że w innych instytucjach wypłacających świadczenia środki były zaplanowane dla odmiany w niższej wysokości niż była niezbędna do sfinansowania waloryzacji.

Fundusz rezerwowy nie jest tworzony w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla żadnego z funduszy, ponieważ zgodnie z ustawą, żeby go utworzyć, na rachunkach fun-

duszu musiałyby się znajdować środki w wysokości przekraczającej miesięczną wypłatę świadczeń. W historii Funduszu Ubezpieczeń Społecznych sytuacja taka nigdy się nie zdarzyła, w związku z tym fundusze rezerwowe nie są tworzone.

Stan zobowiązań Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na koniec 2012 r. wyniósł 26.449.160 tys. złotych i był o 15,5 % wyższy niż w poprzedzającym roku. Złożyło się na to zmniejszenie zobowiązań z tytułu zaciągniętego kredytu oraz zwiększenie zobowiązań z tytułu pożyczki z budżetu państwa. Zmniejszenie zobowiązań z tytułu kredytu o 0,2 % i zwiększenie pożyczki o 18,9 % dało w efekcie (razem z pomniejszymi pozycjami, które dotyczą naszych rozliczeń z budżetem i z pocztą) właśnie taki stan na koniec roku.

Wzrost niezrealizowanych tytułów wykonawczych. To zawsze jest trudna sytuacja, ponieważ to, jak udaje nam się przeprowadzać egzekucje, zależy w dużej mierze od sytuacji finansowej naszych dłużników. Efektywność egzekucji prowadzonej przez oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych razem z dobrowolnymi wpłatami w 2012 r. wyniosła 19,5 % i jest to mniej o 4 punkty procentowe niż w roku poprzednim, ale to wynika z obecnej ogólnej sytuacji. Proszę jednak pamiętać, że prowadzona przez nas egzekucja jest egzekucją prowadzoną w ograniczonym zakresie. To, gdzie my wyczerpujemy wszystkie przysługujące nam środki, zostaje przesunięte następnie do urzędów skarbowych i dalsze postępowanie prowadzi już komornik. Tam wskaźnik efektywności jest jeszcze niższy. To znaczy – to, co udaje się zrobić w miarę pokojowymi środkami, jest najbardziej efektywne.

Sprawa wypłaty ekwiwalentu z tytułu ...

Posel Elżbieta Rafalska (PiS):

Pani dyrektor a czy potrafiłaby pani powiedzieć, ile jest tam zobowiązań szpitalnych?

Członek Zarządu ZUS Mirosława Boryczka:

Tak z głowy nie potrafię. Na koniec roku ogólnie zobowiązania wyniosły jakieś 15.900.000 tys. złotych w zaokrągleniu. Dotyczy to wszystkich tytułów, natomiast zadłużenie szpitali w tej chwili nie jest wielkie. To znaczy jestem w stanie wymienić kilka szpitali z nazwy, z którymi ciągle istnieją jakieś większe problemy, natomiast nie jest to dominujące zadłużenie w tej chwili. Oczywiście, mogę przekazać dokładniejsze dane, jeżeli jest to potrzebne.

Wracam do sprawy ekwiwalentów i środków przekazywanych z Ministerstwa Gospodarki do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z ustawą dotyczącą przekształceń górniczych (niestety, nie pamiętam całej nazwy), z części Ministra Gospodarki finansowane są wypłaty ekwiwalentów z tytułu deputatów węglowych dla emerytów i rencistów. Dokonuje tej wypłaty Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, natomiast środki przekazywane są przez Ministra Gospodarki na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej. Ta umowa jest aneksowana co roku i w treści tej umowy od wielu lat znajduje się zapis dotyczący tego, że w przypadku opóźnień, możemy dochodzić odsetek. Niestety, tak się składa w polskim prawie, że istnieje prymat ustaw nad umowami a ustawy, szczególnie te dotyczące prawa cywilnego, mówią, że osoba prawna nie może dochodzić odsetek sama od siebie, ponieważ zarówno Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, jak i Minister Gospodarki korzystają z tej samej osobowości prawnej, czyli Skarbu Państwa. W związku z tym, nigdy nie dochodziliśmy takich odsetek. W tym roku, ponieważ otrzymaliśmy zalecenie Najwyższej Izby Kontroli dochodzenia odsetek, po wyczerpaniu procedury kontrolnej zaczęliśmy odsetek dochodzić. Nie wiem, jak dalece posuniemy się w wykonywaniu tych zaleceń, ponieważ na razie minister gospodarki odpowiedział nam, że nie ma podstaw do dochodzenia. Być może skierujemy sprawę aż do sądu, ale z tego, co wiem, sąd nie przyjmuje pozwu od jednej osoby prawnej przeciwko samej sobie. Tym niemniej będziemy starali się w jakiś sposób dojść tych odsetek.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W związku z udzieleniem odpowiedzi na zadane pytania, stwierdzam zakończenia omawiania ...

Posel Elzbieta Rafalska (PiS):

Jeszcze PFRON. Zadałam pytanie dotyczące PFRON i części 44 – Zabezpieczenie społeczne na temat zakupu majątkowych praw autorskich.

Posel Maria Zuba (PiS):

A ja proszę o odpowiedź na moje pytanie dotyczące przemocy w rodzinie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę pana prezesa o odpowiedź.

Zastępca prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Jacek Brzeziński:

Pani przewodnicząca, pani poseł. Pani poseł pytała o wydatki funduszu, które były dokonywane w 2012 r. poprzez samorzady wojewódzkie oraz o kwestię rehabilitacji zawodowej a więc dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, jak również zadań zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym w dziale rehabilitacji społecznej.

Łącznie do samorządów wojewódzkich przekazano środki na kwotę 90.000 tys. złotych, a zrealizowano je na poziomie 99,2 %. W tym zakresie pytanie pani poseł dotyczyło procentowego wykorzystania środków. Wyjaśniam, że podział na rehabilitację społeczną i zawodową dokonywany jest na szczeblu województwa. My, jako fundusz, nie mamy wpływu na procentowy podział, natomiast obserwujemy różnicę między strukturą wydatków, jakie są dokonywane w samorządach powiatowych i wojewódzkich. Jest różnica.

Dofinansowanie robót ogółem w przedziale 2012 r. jest podobne do dofinansowania w latach 2011- 2010. Więc obserwujemy pewną stałą tendencję.

Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące zlecania fundacjom i organizacjom pozarządowym, to również biuro Funduszu realizuje to zadanie i z kwot, które są tu wskazane jako realizacja przez samorzady wojewódzkie, biuro Funduszu około 160.000 tys. złotych przeznaczyło na wsparcie działań fundacji i organizacji pozarządowych na mocy art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej.

Kwestia zawierania umów ze swoimi pracownikami w latach poprzednich również była podnoszona przez NIK i było to badane. Zalecenia były takie, żeby nie zawierać umów, szczególnie w zakresach dotyczących zbieżności lub takich samych zakresów obowiązków między umową zleceniem a umową o pracę. Takie przypadki są wyeliminowane w Funduszu i już się nie zdarzają. Natomiast mogą jednostkowo wystąpić umowy, które nie dotyczą obowiązków pracowniczych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jeszcze były pytania dotyczące przemocy w rodzinie i części 44 – Zabezpieczenia społecznego. Proszę, pani minister Seredyn. Pani minister wskaże, kto udzieli odpowiedzi na pytania szczegółowe.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elzbieta Seredyn:

Pani przewodnicząca, ja odniosę się do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jego realizacji w roku 2012. Zadania, które były realizowane z budżetów wojewodów, to kwota 16.024 tys. złotych. W części 83 – Rezerwy celowe znajdowała się kwota 376 tys. złotych. Te pieniądze zostały wydatkowane na utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie a także na finansowanie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Większość zadań do realizacji w krajowym programie to zadania własne samorządów powiatowych i gminnych. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie prowadzi statystyk ani też nie ma obowiązku weryfikacji kosztów wydatkowanych przez samorzady na realizację tych zadań. Natomiast, jeśli pani poseł taka informacja jest niezbędna, to my możemy wystosować pisma w tej sprawie i dowiemy się szczegółów w tym zakresie. Te informacje pani poseł prześlemy później.

Na koniec swojej wypowiedzi chcę odnieść się do wsparcia jednostek samorządu terytorialnego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, które wydaje co roku 3.000 tys. złotych na tzw. program osłonowy, który ma służyć pomocy i wsparciu w realizacji zadań właśnie z tego zakresu. W tym roku zainteresowanie tym programem jest bardzo

duże, bo wpłynęło czterysta sześćdziesiąt sześć wniosków. Obserwujemy rosnącą liczbę podmiotów zainteresowanych, co jest zadowalającym wskaźnikiem, ponieważ o przemocy mówimy otwartym tekstem i wiele działań podejmowanych jest w terenie.

Teraz oddam głos panu dyrektorowi Śliwonikowi, który odpowie na pytanie dotyczące części 44 – Zabezpieczenie społeczne.

Dyrektor Biura Budżetu i Finansów MPiPS Piotr Śliwonik:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, pytanie pani poseł dotyczyło części 44 oraz nabycia przez ministerstwo, a dokładnie mówiąc, to dotyczyło postępowań zamówień publicznych w obszarze IT.

Były przeprowadzone trzy postępowania na zamówienia publiczne w tym zakresie. Był to program QuickStat i sFundusz. Sformułowane wnioski przez Najwyższą Izbę Kontroli w punkcie 3. i 4. dotyczyły podjęcia działań w celu uniknięcia opóźnień w realizacji zakupów oprogramowania informatycznego i stosowania zaleceń-rekomendacji Prezesa UZP przy prowadzeniu postępowań przetargowych obejmujących zakupy informatyczne. Ministerstwo wdrożyło następujące działania: wnioski sformułowane przez Izbę zostały przyjęte do realizacji i ministerstwo zobowiązało się do dołożenia starań i podjęcia niezbędnych działań na rzecz stosowania rekomendacji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Posel Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie dyrektorze, proszę jednak o uzupełnienie informacji, bo z raportu NIK wynika, że państwo nie uwzględnili zaleceń-rekomendacji Urzędu Zamówień Publicznych, mimo zaleceń własnego dyrektora generalnego. Nie przedłożono analiz NIK i NIK nie przyjęła państwa wyjaśnień. To nie są małe kwoty, biorąc pod uwagę zakres tego działania – nabycie praw autorskich dwóch systemów o wartości ponad 10.000 tys. złotych.

Zlecenie tego w trybie z wolnej ręki jest niezrozumiałe. Proszę mi powiedzieć, jaki jest dalszy ciąg? Wydaje mi się, że to jest poważne zastrzeżenie ze strony NIK. Proszę to wyjaśnić. Ja nigdzie nie znalazłam, że NIK państwa wyjaśnienia uznała za stosowne. Jakie jest dalsze postępowanie w tej sprawie?

Dyrektor departamentu w MPiPS Piotr Śliwonik:

Może w takim wypadku trochę historii, bo po kontroli wykonania budżetu za rok 2011, Najwyższa Izba Kontroli sformułowała zalecenie, żeby – o ile to będzie możliwe ze względu na środki budżetowe – dokonać zakupu praw autorskich, właśnie po to, aby następnie można było przeprowadzić postępowanie przetargowe. Prawa autorskie zostały od firm (niestety nie pamiętam ich nazw, ale sądzę, że w tej chwili nie o to chodzi) wykupione. Dlatego musiało to być z wolnej ręki, ponieważ to byli twórcy tych oprogramowań.

Ministerstwo nabyło prawa autorskie i następne postępowania będą już uwzględniać reguły wynikające z ustawy zamówień publicznych czyli konkurencyjne do tych programów.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Gdyby pani poseł Rafalska miała szczegółowe pytania, to proszę je sformułować na piśmie, tak żeby pani była usatysfakcjonowana pełną odpowiedzią, bo widzę po minie, że tak nie jest.

Posel Elżbieta Rafalska (PiS):

To chyba NIK jest niekonsekwentna.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł, to już koniec naszej dyskusji. Dzisiaj miała pani pełną swobodę, z zadowoleniem powinna pani przyjąć wszystko, co działo się na posiedzeniu.

Stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu państwa w zakresie części budżetowych, które były wskazane do omówienia na dzisiejszym posiedzeniu Komisji.

Informuję, że został zgłoszony wniosek o negatywną ocenę wykonania budżetu w omawianych częściach budżetowych, niemniej jednak poprawna formuła regulaminowa to zgłoszenie tego na piśmie. To pani poseł Zuba miała takie zastrzeżenia i sformułowała dzisiaj taki wniosek.

Rozstrzygnięcie wniosków, które zostaną złożone w sprawie negatywnej oceny wykonania budżetu w omawianych częściach budżetowych odbędzie na jednym z posiedzeń Komisji. Planujemy je około 12 lipca.

Bardzo dziękuję posłom, którzy dotrwali do końca posiedzenia, do godz. 19.00. Dziękuję ministrom, prezesom naczelnych organów państwowych i osobom towarzyszącym, członkom sekretariatu. Zamykam posiedzenie Komisji.